

ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡಲೇ ಬಂದರು. ಜೇಕಬ್ ಹೇಳಿದ, 'ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಕರೆಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಅದು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ'. ನನಗೆ ತಲೆಯಾಡಿಸುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೇನೂ ತೋಚುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಪ್ಪನನ್ನು ಜೇಕಬ್‌ನ ಕಾರಿನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದೆವು; ನನ್ನ ಮಡಲಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ತಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆ.

ಜೇಕಬ್ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಾರನ್ನು ಓಡಿಸಿದ. ನಾನು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅಪ್ಪನ ಎದೆಯನ್ನು ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ಜೇಕಬ್‌ಗೆ, 'ಬೇಗಬೇಗ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಜೇಕಬ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಲೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಸಿಗ್ನಲ್ ಬಿದ್ದಾಗ ನಿಂತರೆ, 'ನಿಲ್ಲ ಬೇಡ, ಸೀದಾ ಹೋಗು. ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಜೇಕಬ್ ವ್ಯಗ್ರತೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ರೆಡ್ ಲೈಟ್ ನೋಡಿದರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಮೊಬೈಲ್ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ.

ನಾವು ಅತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗೆ ಹೋದೆವು, ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಸಕೇನಾ ಮತ್ತು ರೂಬಿ ಆಂಟಿ ಸಹ ಬಂದರು. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತಮ್ಮ ಉಪಕರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ತಕ್ಷಣ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ವಾರ್ಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲಾಯಿತು. ವೈದ್ಯರ ಗುಂಪೊಂದು ಅಪ್ಪನ ಹೃದಯವನ್ನು ರಿವೈವ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಕಡೆಗೆ ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ವೈದ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, 'ಸಾರಿ, ಕರೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ತಡ ಮಾಡಿದಿರಿ.'

ನನಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದಂತಾಯಿತು. ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಮೀರಿತ್ತು. ಸಾವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಘಟನೆಯಲ್ಲ. ಅಪ್ಪನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಹೇಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು, ಆಗ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನೇನು ಹೇಳುವುದು? ನಾನು ಅವರು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು, ನಾನು ತಕ್ಷಣ ಎದ್ದು ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಸ್ಟೆಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ?

ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ನನಗೆ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆತ್ಮಗಲ್ಲಾನಿ ನನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಸಕೇನಾ ಮತ್ತು ರೂಬಿ ಆಂಟಿ ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪನ ಶವವನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಅಂತಿಮ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಜನರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಶವವನ್ನು ಅಂಗಡದಲ್ಲಿಡಲಾಯಿತು. ಪಾಪುನ್‌ನ ಪರಿವಾರವೇ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಪರಿಚಿತರಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಸಕೇನಾ ಮತ್ತು ರೂಬಿ ಆಂಟಿ

ನಿರಂತರವಾಗಿ ನನ್ನೊಂದಿದ್ದರು. ಕುಂಜಮ್ಮಾ ಸಹ ಬಂದರು. ನನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಒತ್ತಿ ಬಂದ ಕಂಠದಿಂದ ಹೇಳಿದರು, 'ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಹೊರಟು ಹೋದರು...'

'ಕುಂಜಮ್ಮಾ ಅವರು ನಿನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುವವರಿದ್ದರು. ನಿಮಗೆ 'ಸ್ನಾರಿ' ಎಂದೂ ಹೇಳುವವರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಅಪ್ಪಾ...' ನಾನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ರೋದಿಸಿದೆ.

ಕುಂಜಮ್ಮಾ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು, 'ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಲೇಬೇಕು. ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಲು ಬಂದಿಲ್ಲ.'

ನಾನು ತಂದೆಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ನಾನು ತಂದೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಯಾರೂ ಬದುಕಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಹೋದರ ನೀಲ್ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಂದೋ ಹೋಗಿದ್ದ. ನನ್ನ ಜೀವನ ಅಂಧಕಾರದ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಚಿಂತೆ ಮತ್ತು ದ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಥಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

'ಕುಂಜಮ್ಮಾ, ನಾನು ಅನಾಥಳಾದೆ...' ನಾನು ಬಿಕ್ಕಳಿಸಿದೆ.

'ನಾನಿದ್ದೇನಲ್ಲ...'

ಕುಂಜಮ್ಮಾರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಆಶ್ವಾಸನೆಯಿತ್ತು. ಕುಂಜಮ್ಮಾ ತಾವೇ ಖುಡ್ತು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ಟ್ರೋಕ್‌ನಿಂದ ವಿಕಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಪತಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು... ಒಬ್ಬ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಮಗನ ಪರಿವಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲಿತ್ತು... 'ನಾನಿದ್ದೇನಲ್ಲ...!' ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಧೈರ್ಯ ಬೇಕು. ನಾನು ಕುಂಜಮ್ಮಾರನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ.

ಪಾಪುನ್, ಚಿರಿತಮ್ಮಾ, ಕುಂಜಮ್ಮಾ, ರೂಬಿ ಆಂಟಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ನನಗೆ, 'ನೀವು ತುಂಬಾ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಅಂತಿಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಳಿ ಇದ್ದಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪ ನನ್ನ ಮಡಲಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಉಸಿರನ್ನು ಎಳೆದರು. ಅಪ್ಪ ಸಹ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು, ಅವರು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬಳಿ ಅವರ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಅವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಒಬ್ಬರಂತೂ ಇದ್ದರು. ಮಲಪ್ಪುರಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೃದ್ಧರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿರುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಏಕಾಂತ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆ ಉಸಿರನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಮನೆಯ ಕೆಲಸದವಳು ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರು ಮನೆಯ ಕಾಲಿಂಗ್ ಬೆಲ್ ಒತ್ತಿದಾಗ ಅಥವಾ ಶವದ ಕೊಳೆತ ವಾಸನೆ ಬಂದಾಗ, ಆ ಮನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಪ್ಪ ಬೇಸಿಗೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಶವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಜಾರ್ಜ್ ಮತ್ತು ರೇಚಲ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅಪ್ಪನ ಅಂತಿಮ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಅವರ ಚಿಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಅವರ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರವನ್ನು ಚರ್ಚ್‌ಗೆ ಒಯ್ಯಲಾಯಿತು. ಉರಿಯುವ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ನಡೆದವು. ಬೈಬಲ್‌ನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಲಾಯಿತು. ಫಾದರ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಪ್ರೈಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ರುದ್ರಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಳಲಾಯಿತು. ಪಾಪುನ್, ಕುಂಜಮ್ಮಾ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಜೊತೆಗಿದ್ದರು. ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಅಪ್ಪನ ಶವಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಲೆತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಪ್ಪನ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಅಂತಿಮ ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬತ್ತಿದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಪ್ಪನ ದೇಹ ಪಂಚತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಯಿತು.

ಜಾರ್ಜ್ ಮತ್ತು ರೇಚಲ್ ಸಹ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದರು, 'ನ್ಯಾನ್ಸಿ, ನಮಗಿಂತ ನೀನೇ ಅದೃಷ್ಟವಂತೆ. ನೀನು ಅಪ್ಪನೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ವಾರಗಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದೆ. ಅವರ ಅಂತಿಮ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾದೆವು.'

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪನ ದ್ವನಿ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರ ಮಾತುಗಳು ನನ್ನ ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಯೊಂದಿತ್ತು: ಅಪ್ಪ ನನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಲ್ಲ, ಮೂರು ಬಾರಿ ಕರೆದಿದ್ದರು, ನಾನು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳು ಬಿದ್ದ ಸದ್ದನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ ಅವರ ದ್ವನಿಯಲ್ಲಿನ ಗರಗರ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೆ.

ನ್ಯಾ...sss...ನಿ...
ನಾನು ಬರುವಲ್ಲಿ ತಡಮಾಡಿದೆ... ಐದು ನಿಮಿಷ ತಡ ಮಾಡಿದೆ...

ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿತನಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನೇ ಹಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಪ್ಪನ ಸಾವಿನ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರ ಸಾವಿಗೆ ಶೋಕದೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮಗಲ್ಲಾನಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮನಿಂದನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೆ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ಚಿಪ್ಪಲಿಗಳು, ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಕನ್ನಡಕಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುರ್ಚಿ ಚಿಲ್ಲಾಖೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು... ರೇಚಲ್ ಬಂದ ನಂತರ ಮನೆಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಜಾರ್ಜ್ ಸಹ ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಎದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿದೆ. ನಾವು ಅಪ್ಪನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀಟಾಗಿ ಇಟ್ಟೆವು. ಅವರು ನಿತ್ಯ